

EUROMAB 2019

I Dublin Bay Biosphere Reserve

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Biosfär
VÄNERSKÄRGÅRDEN
KINNEKULLE

Rapport 2019:1

BIOSFÄROMRÅDE VÄNERSKÄRGÅRDEN MED KINNEKULLE

Klara Niggol, praktikant på Biosfärkontoret våren 2019

Inledning och bakgrund

Den 2-5 april 2019 hölls konferensen EuroMAB (Man and the Biosphere) i Dublin Bay Biosphere Reserve, Irland. Under dessa dagar sammanstrålar ca 200 representanter från olika biosfärområden och UNESCO runt om i Europa och Nordamerika för att utveckla det gemensamma arbetet för en hållbar utveckling och inspirera varandra genom att dela erfarenheter och lärdomar från det egna biosfärområdet. Under årets upplaga av konferensen, som hölls i centrala Dublin på slottet, fanns ca 30 olika länder representerade.

Konferensen EuroMAB är ett utmärkt tillfälle för internationellt samarbete kring biosfär, och ger möjligheter att knyta kontakter och nätverka över nationsgränserna. Även om biosfärområdenas arbete, fokus och förutsättningar kan se olika ut beroende på var i världen de befinner sig, kan utbytet av erfarenheter från andra vara en viktig del i utvecklingen av den egna verksamheten.

”Olika områden kan ha både gemensamma problem och lösningar.”

Syfte med deltagandet

En utmaning för biosfärområdet kan handla om att nå ut till och engagera barn och unga i arbetet för en hållbar utveckling, detta var en gemensam uppfattning som speglades hos många biosfärområden under dialogerna på konferensen. För att hantera denna utmaning behöver biosfärområdenas arbete hitta fler och nya arenor och kanaler. När det gäller den yngre generationen kan sociala medier vara ett viktigt verktyg. Även att synas i skolsammanhang beskriv av flera under konferensen som ett viktigt steg på vägen.

Möjligheten att erbjuda två gymnasieelever, Kajsa Pettersson och Albin Falsen Lindqvist från De la Gardiegymnasiet, deltagande under konferensdagarna i Dublin kan ses som ett strategiskt startskott för arbetet med att nå ut till och engagera unga i biosfärområdets arbete. I vissa avseenden är bollen redan i rullning, Biosfärutmaningen, miniambassadörerna och spelet Här finns liv syftar till att nå ut till den yngre generationen. För att utveckla arbetet ytterligare kan vi inspireras av de projekt och verksamheter som våra kollegor runt om i Europa, Kanada och USA delade med sig av under EuroMAB. John Hedins Stiftelse i Lidköping och Mariestad var med och finansierade deltagandet på konferensen.

”Få kände till vad biosfärområdet var innan. Under den tiden som ansökan till Dublin var synlig på skolans läroplattform fick många upp ögonen. I dag känner de flesta av mina klasskompisar till biosfärområdet och dess arbete.” – Kajsa Pettersson

Workshops och studiebesök

Under konferensdagarna fick deltagarna välja mellan en rad olika workshops och studiebesök att medverka i. Under förmiddagarna hölls workshops på slottet och sedan

utgick deltagarna till respektive studiebesök, som ofta inleddes med en bussresa. Under två kvällar stod gemensamma aktiviteter på schemat. En galamiddag i Christ Church Cathedral med storlagen miljö och underhållning inledde konferensen. På torsdagskvällen huserade matmarknaden The Red Stables i St Anne's Park en "etnisk kväll" med delikatesser från de olika deltagarländerna uppdukade. För den aktiva, och regntåliga, fanns även irländska nationalsporter att pröva på.

Vi anlände till Dublin och EuroMAB vid lunchtid tisdagen den 2 april. Under eftermiddagen hölls en workshop med samtliga deltagare kring biosfärområdenas värdegrunder och arbetsprocesser. Fyra värden identifierades för att bygga upp ett ramverk till fortsatt arbete:

- CELEBRATE LIFE – *Nyckelord: POSITIVITET*
- EMPOWER PEOPLE – *Nyckelord: DELAKTIGHET*
- MODEL SOLUTIONS – *Nyckelord: INNOVATION*
- BELONG TOGETHER – *Nyckelord: KOLLEKTIVT*

Biospheres as Climate Change Observatories

Onsdagens workshop handlade om hur biosfärområden kan fungera som observatorier eller modellområden för klimatförändringar. Flera representanter från olika biosfärområden berättade om deras arbete kring denna viktiga fråga. Biosfärområdet Fenosfera i Spanien studerar olika arter och hur naturmiljön förändras beroende på faktorer som temperatur, årstid och höjd. Projektet Biosphere Forest for the Future arbetar med att analysera risker i respektive biosfärområde och identifiering av framtida utmaningar. Projektidén syftar till att öka resiliensen och anpassa kommunikationen efter klimatförändringarnas förutsättningar. Southwest Nova Biosphere Reserve i Kanada arbetar med en väderstation för att samla in regelbunden data kring väderförhållanden, och på lång sikt klimatet. – För att nämna några.

Best Practices in Engaging Young People

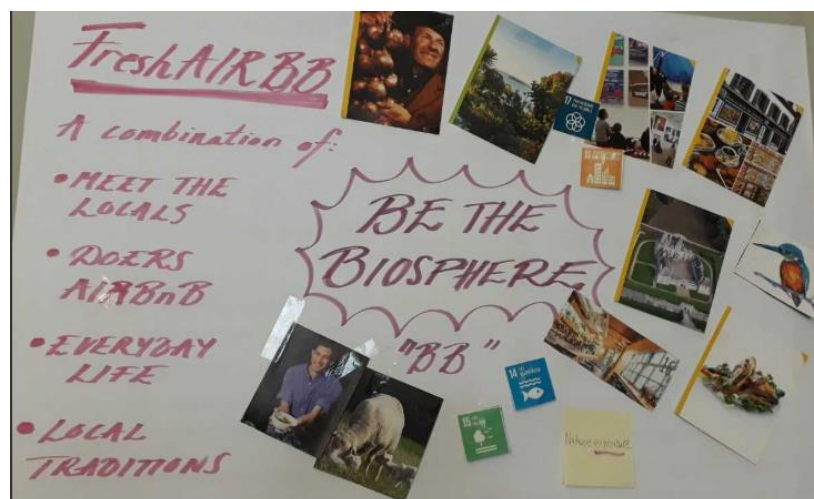
Torsdagens workshop behandlade ett lärorikt och intressant ämne om hur biosfärområdena kan nå ut till den yngre generationen och få den att engagera sig i arbetet. Flertalet representanter från olika biosfärområdet delade med sig av sina verksamheter och erfarenheter i ämnet. En gemensam nämnare i dessa projekt är att engagemanget för barn och unga kommer från ett "bottom up perspektiv". Barn och ungdomar ges en möjlighet att genom sina egna handlingar vara med och påverka och främja en hållbar utveckling i det egna lokalområdet. Styrkor i detta är att barnen och ungdomarna kan känna en stolthet och ett ansvar att göra något bra för samhället och/eller miljön samt att de får en känsla av samhörighet genom team-buildning.

Ett intressant exempel för att nå ut till barn och unga är att använda smartphones som verktyg. Finde Vielfalt är ett appverktyg, ett geospel eller geogame, som har utvecklats i Tyskland och syftar till att lära barn och unga om biologisk mångfald och den egna naturmiljön. Spelet kopplar ihop den virtuella världen med den verkliga, och spelaren får lära

känna en karaktär som ger i uppdrag att besöka platser på en karta och lösa uppgifter. Ett annat exempel kommer från Biosphere Reserve Swabian Alb i Tyskland som arbetar med ett Junior Ranger program där barn och ungdomar får möjlighet att engagera sig i vad som skulle kunna liknas en slags scout-verksamhet och samlar på sig pins för avklarade uppgifter. För de lite äldre barnen, 16+, finns ett volontärprogram som arbetar med kunskapsbildning om biosfär och miljö. Ytterligare ett exempel kommer från ECO-UNESCO i Dublin, de vill få unga att engagera sig genom projektet "Young Environmentalist Awards" där ungdomar själva får bilda ett team, välja en miljöutmaning att arbeta med och utveckla en handlingsplan. Slutsteget är att uppmärksamma problemet och reflektera över vad teamet åstadkommit. En jury utser sedan ett vinnarteam som får föra vidare dialog med politiker och beslutsfattare. ECO-UNESCO arbetar även med "Greens skills", ett projekt för att minska arbetslösheten hos unga och engagera dem i arbetet med en hållbar utveckling. De har även utvecklat hashtaggen (#) NoTimeToWaste på sociala medier för nå ut till en bredare publik och sprida kunskap.

The Role of Biospheres in Ecotourism

Denna workshop handlade om hur biosfärområden kan utveckla turismnäringen i en mer hållbar riktning. Flera olika exempel på hur detta kan se ut presenterades. Appennino Tosco Emiliano från Italien berättade om sitt arbete med att utveckla ett nav för cyklisterna, där naven fungerar som utgångspunkt för cykelturer med vanlig cykel eller elcykel i biosfärområdet. Till naven tog sig besökaren med buss. Infrastrukturen kring naven är uppbyggda som en "metromap", det vill säga som ett tunnelbanenät. Sedan naven introducerats i området har det skett en betydande minskning av antalet bilar. Syftet med workshoppen var att ta fram en idé kring hur biosfärområden kan arbeta med ekoturism och identifiera vilka resurser som skulle behövas för ändamålet.

Resultatet av arbetet i ett av workshoppen

Visit to Dublin Port

Under studiebesöket till Dublin Port fick vi en guidning av hamnområdet och information om hamnens miljö- och hållbarhetsarbete. Dublin Port är certifierat enligt ISO14001 och arbetar därmed efter vissa riktlinjer när det gäller exempelvis luftkvalitet. En viktig del av deras hållbarhetsarbete handlar om bevarande av den biologiska mångfalden i området, som har ett rikt djurliv och säreget artbestånd. Samarbetet med aktörer för bevarande av det rika fågelbeståndet är något som Dublin Port är stolta över. Hamnområdet är relativt litet men har mer rörelse än de större hamnarna i t.ex. Storbritannien och Nederländerna. Under ett informationsmöte fick deltagarna ta del av de utmaningar och det ansvar som följer med att vara en stor och viktig samhällsfunktion – en tredjedel av produkterna i ett irländskt hem har gått via Dublin Port.

Pågående arbete i Dublin Port under guidad tur

Idéer till fortsatt arbete och avslutande reflektioner

De fyra värdegrunderna som utformades under konferensens första dag är hörnstenarna i ramverket för arbetet i biosfärområdena runt om i världen. Trots att dessa områden arbetar på olika sätt med olika saker har vi mycket gemensamt, och strävan efter att engagera barn och unga är något som förenar oss. Det finns mycket att hämta i internationellt utbyte kring erfarenheter på området. Följande punkter tror jag är viktiga verktyg för att nå ut till den yngre generationen och skapa engagemang för det gemensamma hållbarhetsarbetet:

- **NYA ARENOR OCH KANALER** – Sociala medier är ett viktigt verktyg, likaså att synas där barn och unga rör sig, så som i skola, på fritidsgården eller idrottsföreningen.
- **SKAPA EN KÄNSLA AV STOLTHET OCH ANSVAR** – Att kunna vara med och påverka genom sina handlingar tror jag är den största motivationen av alla. T.ex. genom biosfärutmaningar eller projekt som "Young Environmentalist Awards".

- **KUNSKAPSPRIDNING** – Är a och o. På så sätt ges möjligheten till medvetna val och vidare engagemang för hållbarhet. Att synas i skolsammanhang kan vara en pusselbit.